

PERANAN YANG DI-PERTUA DEWAN RAKYAT DAN MODENISASI PARLIMEN MALAYSIA

**DATO' MOHAMMAD ARIFF MD YUSOF
YANG DI-PERTUA DEWAN RAKYAT**

KANDUNGAN

- Pengenalan
- Sistem Demokrasi Berparlimen di Malaysia
- Peranan Yang di-Pertua Dewan
- Usaha modenisasi Parlimen Malaysia

Yang di-Pertuan
Agong sebagai
Ketua Negara

Legislatif

Eksekutif

Kehakiman

Pemisahan Kuasa

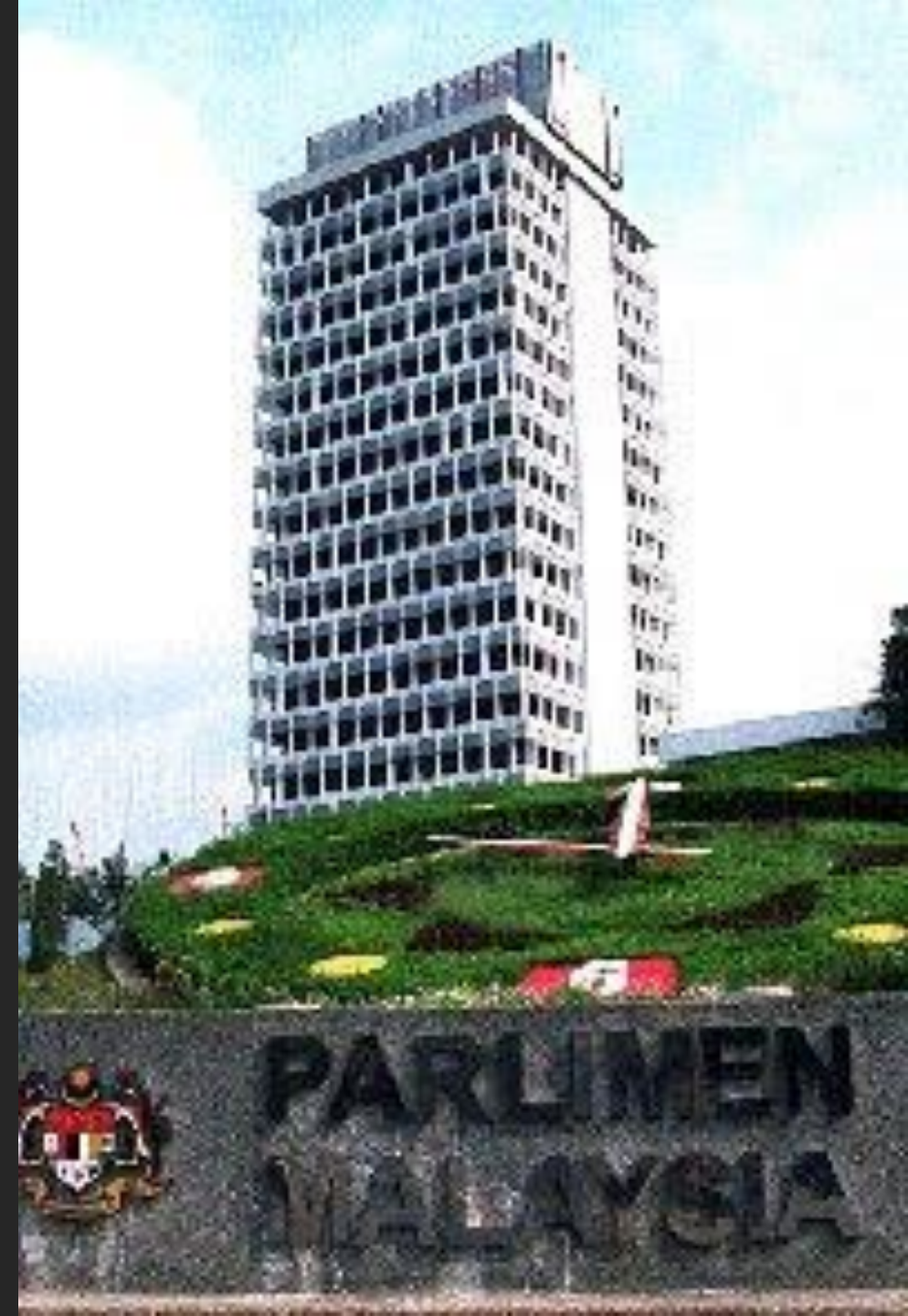
LAPORAN SURUHANJAYA PERLEMBAGAAN REID 1957

- Terma rujukan Suruhanjaya Perlembagaan Reid

bagi memberi cadangan untuk merangka sebuah Perlembagaan berbentuk Persekutuan bagi seluruh negara sebagai satu berpemerintahan sendiri di dalam Komanwel berasaskan ciri ***demokrasi berparlimen dengan badan perundangannya mempunyai Dua Dewan...***

LAPORAN SURUHANJAYA PERLEMBAGAAN REID 1957

... bagi mencadangkan untuk menubuhkan Parlimen Persekutuan bagi seluruh negara yang terdiri daripada Yang di-Pertuan Besar dan dua Dewan; bagi Parlimen yang bebas, tertakluk kepada batasan yang terkandung di dalam Perlembagaan, untuk meluluskan undang-undang berhubung apa-apa perkara di dalam Persekutuan, dan untuk Menteri Persekutuan bertanggungjawab kepada Parlimen.

TITAH DI-RAJA YANG DI-PERTUAN AGONG PERTAMA 12 SEPTEMBER 1959

“We mentioned earlier that we in Malaya had dedicated ourselves to the principles of parliamentary democracy. The establishment of this Parliament is the newest link in the chain of developments of the parliamentary ideal.”

Kuasa Parlimen

seperti yang dicadangkan Suruhanjaya Reid 1957

Fungsi Parlimen:

- (a) meluluskan undang-undang*
- (b) memeriksa dan mengawal Kerajaan*
- (c) memeriksa dan menyemak kewangan kerajaan*
- (d) wakil rakyat di dalam forum bagi menyampaikan buah fikiran kepada kerajaan, YB sebagai pengantara*
- (e) "as the provider of a government".*

Segala tatacara dan perintah di dalam perjalanan mesyuarat Dewan adalah untuk memastikan fungsi ini dijalankan.

Peruntukan relevan di dalam Perlembagaan Persekutuan

- Perkara 44, Perlembagaan Persekutuan
- Perkara 46, keanggotaan ahli di dalam Dewan Rakyat
- Perkara 55, memanggil, prorog dan membubarkan Parlimen.
- Perkara 57, Yang di-Pertua dan Timbalan Yang di-Pertua Dewan Rakyat.

PERANAN YANG DI-PERTUA DEWAN

Perkara 57(1), Perlembagaan Persekutuan

Dewan Rakyat hendaklah dari semasa ke semasa memilih— (a) sebagai Yang di-Pertua Dewan Rakyat, seseorang sama ada yang menjadi ahli Dewan Rakyat atau yang layak dipilih menjadi ahli yang sedemikian; dan (b) dua orang Timbalan Yang di-Pertua daripada kalangan ahli Dewan Rakyat,

YANG DI-PERTUA DEWAN

- Yang di-Pertua Dewan sebagai Ketua Parlimen (Istiadat) dan Jurucakap kepada Dewan.
- Yang di-Pertua Dewan sebagai Ketua Pentadbiran Parlimen.
- Yang di-Pertua Dewan sebagai “*Presiding Officer*” atau menguruskan mesyuarat di dalam Dewan
- Yang di-Pertua Dewan sebagai Jurucakap Parlimen di dalam hubungan antarabangsa dengan Parlimen dan badan luar. (*Diplomatik peringkat kedua*)

Yang di-Pertua Dewan sebagai Ketua dan Jurucakap

Sebahagian fungsi adalah bersifat *ceremonial*, sebahagian tidak.

Menghadiri pembukaan Parlimen dan majlis rasmi negara yang lain sebagai wakil Parlimen.

Menerima lawatan rasmi dan kunjungan hormat dari Duta dan Delegasi Parlimen negara luar.

Sebagai Ketua Pentadbiran berhubung dengan urusan dan perjalanan Parlimen. Pegawai Pentadbir dan Setiausaha Parlimen bertanggungjawab kepada Yang di-Pertua Dewan.

Yang di-Pertua Dewan sebagai Pegawai Pemutus *Presiding Officer* (di dalam Dewan)

- Peraturan Mesyuarat 42, hendaklah diam supaya cakap Pengerusi boleh didengar dengan tidak terganggu.
- Peraturan Mesyuarat 43, keputusan Pengerusi adalah muktamad.
- Pengerusi Mesyuarat 99, keputusan / petua Yang di-Pertua muktamad.
- Yang di-Pertua Dewan adalah Pengerusi Jawatankuasa Dewan, Jawatankuasa Peraturan Mesyuarat, Jawatankuasa Peraturan Mesyuarat, Jawatankuasa Pemilih, Jawatankuasa Hak dan Kebebasan.

Yang di-Pertua Dewan di dalam Hubungan Antarabangsa dengan Parlimen dan Badan lain

- Parlimen mengekalkan hubungan dengan parlimen lain dan pertubuhan inter-parlimen.
- Dalam pelbagai persidangan antarabangsa, Yang di-Pertua Dewan adalah ketua delegasi di dalam persidangan yang dianjurkan oleh CSPOC, AIPA, CPA, IPU.
- Yang di-Pertua mewakili institusi Parlimen di peringkat antarabangsa dan mengekalkan hubungan inter-parlimen dengan negara lain.

PRINSIP TIDAK BERPIHAK DAN NON-PARTISAN

- Prinsip penting peranan Speaker adalah tidak berpihak.
- Tindakan Yang di-Pertua tidak memihak.
- Perlu memastikan perintah di patuhi di dalam Dewan dan Peraturan Mesyuarat dituruti.
- Perlu memastikan semua ahli Dewan diberikan peluang yang sama untuk bertanyakan soalan dan partisipasi di dalam perbahasan, tidak mengira parti politik.

Bagi memastikan tidak berpihak dan bersikap neutral, Yang di-Pertua Dewan apabila dipilih mesti meninggalkan jawatan parti politiknya.

KEBEBASAN DAN TIDAK BERPIHAK YANG DI-PERTUA DEWAN: PERSPEKTIF SEJARAH

“May it please Your Majesty, I have neither eyes to see, nor tongue to speak in this place, but as the House is pleased to direct me, whose servant I am here, and I humbly beg Your Majesty’s pardon that I cannot give any other answer than this to what Your Majesty is pleased to demand of me.”

Speaker Lenthall (1641) during the Reign of Charles 1

Ilustrasi Prinsip Kebebasan dan Tidak berpihak

I will also, alongside you ladies and gentlemen, work towards raising the powers of the Parliamentary institution in the country so that the culture of Parliamentary democracy that we practise becomes more effective, fair and even-handed

Dato Mohammad Ariff

REFORMASI / MODERNISASI PARLIMEN

KAMAR KHAS

- PM 16: “ucapan berhubung apa-apa perkara berkaitan pentadbiran atau perkara mustahak atau berkepentingan awam di bawah PM 18”

MASA PERTANYAAN

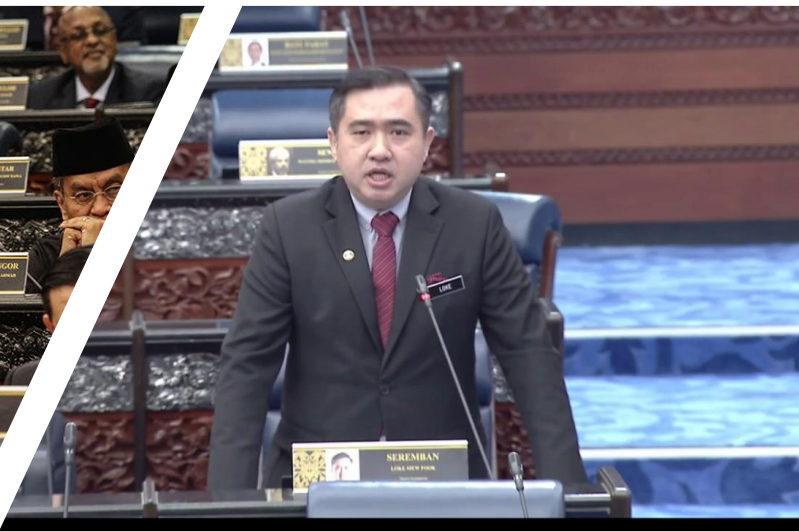
Speaker Michael Martin, di dalam House of Commons, United Kingdom

The primary purpose of Question Time is to hold the Executive to account. Erskine May says that a question must either seek information or press for action, and that it must relate to matters for which Ministers are officially responsible. Questions are out of order if they relate to Opposition party policies rather than Government responsibilities. Moreover, a question should not be, in effect, a short speech.

(House Commons Debate, 14 February 2001, Vol 363 c315)

Prinsip Kebertanggungjawaban Menteri secara Bersama

- Perkara 43(3), Perlembagaan Persekutuan
Jemaah Menteri mestilah bertanggungjawab secara bersama kepada Parlimen
- Ahli Parlimen boleh bertanya pertanyaan kepada Menteri (lisan atau bertulis) PM 21, PM 22(4)
- Masa Pertanyaan Menteri, pada hari Selasa dan Khamis, 30 minit

Reformasi Parlimen: Manifesto ke-16, Buku Harapan

- Mengembalikan wibawa institusi Parlimen
- Untuk menyemak imbang kuasa Eksekutif
- Mestilah mempunyai infrastruktur yang sewajarnya dan dibiayai oleh peruntukan terjamin

MENGINSTITUSIKAN SISTEM JAWATANKUASA PARLIMEN

- Mengawal Eksekutif
- Permulaan, 6 Jawatankuasa Pilihan Khas
- Mempertimbangkan Rang undang-undang, Bajet, Dalam Negeri dan Pertahanan, Hak dan Kesaksamaan Gender, Hubungan Persekutuan dan Negeri dan Perlantikan Jawatan Awam yang Utama.
- Semua jawatankuasa mempamerkan wakil parti politik di dalam Dewan
- **NOTA PENTING:** Pengerusi Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara kini dipengerusikan oleh Pembangkang.

INISIATIF LAIN UNTUK MENGEMBALIKAN MARUAH PARLIMEN

- Menggalakkan perbincangan di dalam kawasan Parlimen berhubung isu-isu Demokrasi Berparlimen dan Perlembagaan.
- Memperkukuh Perpustakaan Parlimen dan Penyelidikan
- Program bertemu masyarakat akan memberi kesedaran berhubung institusi Parlimen sebagai organ penting di dalam sistem kerajaan.

TERIMA KASIH